

บทที่ 1

บทนำ

ก. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันโรงเรียนเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า เป็นสถาบันที่มีความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้และวัฒนธรรมของสังคม จากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง นอกจากนี้ยังเชื่อว่าโรงเรียนเป็นแหล่งพัฒนากำลังคนที่สำคัญของชาติ หากคนมีคุณภาพแล้วจะยังคงต่อการพัฒนาคน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ตลอดจนเทคโนโลยีของประเทศโดยรวมสำหรับประเทศไทยซึ่งถือกันว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา การจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา นับว่ามีส่วนสำคัญมาก ดัง พรหม ทานิชภักดิ์ (1:24) กล่าวไว้ว่า ผู้สำเร็จการศึกษาระดับกลางเป็นกำลังคนที่จำเป็นสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา

จากการสำรวจเมื่อต้นปี พ.ศ. 2525 หลังจากสิ้นสุดแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) โรงเรียนมัธยมศึกษาในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษามีจำนวนถึง 1,508 โรงเรียน มีนักเรียน 1,433,637 คน (2:1-7) และตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ 5 จำนวนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.3 ต่อปี มัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.4 ต่อปี และสายอาชีพเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.6 ต่อปี (3:4) แต่การเพิ่มจำนวนโรงเรียนและปริมาณนักเรียนดังกล่าวนี้ ไม่ไ้มีความหมายรวมถึงการเพิ่มพูนคุณภาพของกำลังคนที่เป็นผลผลิตหลักของระบบโรงเรียนแต่อย่างใด คุณภาพของนักเรียนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ซึ่งต้องขึ้นอยู่กับปัจจัยหรือองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับครูสอน กล่าวคือ ครูต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีทักษะในการถ่ายทอดความรู้แก่นักเรียน ตลอดจนผู้ที่เขาใจใส่ในการแสวงหาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาปรับปรุงการสอนของตนเองอยู่เสมอ นั่นก็คือครูต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบสูง เห็นว่าการสอนเป็นวิชาชีพ (professional) และสนใจ

ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ การนิเทศการศึกษาเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ทั้งความหมายของการนิเทศการศึกษาที่ถูกต้อง (Good) ก็กล่าวไว้ ซึ่งสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาคือ การช่วยเหลือแนะนำครูหรือผู้เกี่ยวข้องให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ การนิเทศการศึกษามุ่งช่วยพัฒนาสมรรถภาพของครูในการคัดเลือก ปรับปรุงจุดมุ่งหมายการศึกษา วัสดุสอนและวิธีสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอนด้วย (4:574)

ในอดีตการนิเทศการศึกษาในประเทศไทย โดยทั่วไปจัดกระทำโดยศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารการศึกษาระดับสูงจากนอกโรงเรียน แต่ในปัจจุบันงานนิเทศการศึกษามีขอบเขตกว้างขวางขึ้น (5:72) นอกจากนี้จำนวนโรงเรียนก็เพิ่มมากขึ้น โรงเรียนเก่าที่มีอยู่แล้วก็ขยายตัวมากขึ้น จึงทำให้จำนวนครูเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวด้วย การนิเทศการศึกษาโดยศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารจากภายนอกโรงเรียนดังกล่าว จึงไม่เพียงพอต้องมีระบบการนิเทศที่เรียกว่า "การนิเทศภายในโรงเรียน" เกิดขึ้น (6:45) และการนิเทศภายในโรงเรียนนี้แหละจะก่อให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างแท้จริง ทั้งนี้เพราะการนิเทศการศึกษามีประสิทธิภาพควร เริ่มต้นจากผู้ที่อยู่ใกล้ชีวิตกับปัญหามากที่สุดคือครู โดยได้รับความร่วมมือ และสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ในเรื่องนี้ กลิคแมน (Glickman) ได้เสนอแนะไว้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าสาขาวิชา หัวหน้าทางวิชาการ นักพัฒนาหลักสูตร และเจ้าหน้าที่ธุรการของโรงเรียน (7:6)

หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษาได้กล่าวถึงการนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ และจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมให้มีขึ้นในอนาคต ดังปรากฏในเอกสาร ลำดับที่ 36/2520 เกี่ยวกับเรื่องนี้ความตอนหนึ่งว่า

✓ การนิเทศการศึกษาเพื่อให้เกิดการนิเทศภายในเป็นเรื่องสำคัญที่ศึกษานิเทศก์ต้องรู้ และ ถือเป็นเป้าหมายของการนิเทศ การศึกษานิเทศก์ไม่ว่าจะนิเทศโดยตรงไปยังครูทุกโรงเรียนใดตลอดระยะเวลา เพราะเป็นปัญหาเกี่ยวกับปริมาณของครู และโรงเรียน และปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ที่ตั้งของโรงเรียนต่าง ๆ ความหวังของการนิเทศการศึกษาในอนาคต คือ การช่วยครูและผู้บริหารโรงเรียนให้ทำการนิเทศซึ่งกันและกันภายในโรงเรียน หรือกลุ่มของโรงเรียนของตน (5:56) ✓

แต่ในทางปฏิบัติยังไม่ได้รับการส่งเสริม และประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การจัดการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงประสบปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ดังการวิจัยที่

เกี่ยวกับหน้าที่การนิเทศการศึกษาของอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาของ อูห์ย สร้อยสุข พบว่าอาจารย์ใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาไปปฏิบัติหน้าที่คานการนิเทศการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ ปฏิบัติเป็นครั้งคราว (8:5) และผลการวิจัยของกฤษณี น้ำเพชร ก็ปรากฏผลในทำนองเดียวกัน คือ การนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในเกณฑ์น้อย ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่พบว่าโรงเรียนขาดแคลนวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญทางคานการนิเทศการศึกษา การขาดผู้รับผิดชอบโดยตรง ขาดแคลนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ไม่เอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน และ ขาดการวางแผนดำเนินการอย่างเป็นทางการ (9:๑) นอกจากนี้ยังมีรายงานส่วนหนึ่งของการวิจัยของ เสาวภา เขาวนซ์ฉากร ที่กล่าวถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา เนื่องจากการขาดงบประมาณ ผู้บริหารไม่เห็นความจำเป็นโดยเร่งด่วน ครูส่วนใหญ่ไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ และเป้าหมายการนิเทศอย่างแท้จริง ตลอดจนไม่ศรัทธาในตัวผู้นิเทศภายใน (10:274-277) เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้อาจจะลดลงหรือกำจัดให้หมดไปได้ หากได้รับการสนับสนุนจากผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาอย่างจริงจังทั้งในการให้การสนับสนุนคานการเงิน ถ้าถึงคนต่อคนการศึกษา ค้นคว้า วิจัย และนำเอาเทคนิควิธีการใหม่ ๆ มาปรับปรุงการจัดการนิเทศการศึกษาอยู่เสมอ สิ่งเหล่านี้เป็นแรงกระตุ้นให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการนำเอาวิธีการนิเทศแบบคลินิกไปใช้ในการนิเทศภายในโรงเรียน เพราะเชื่อว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้ง สังกัด อุทยานันท์ ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิกไว้ว่า "หากจะให้นำเอาวิธีการนิเทศแบบนี้มาใช้ในประเทศไทย เราก็น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง" (11:63-64) นอกจากนี้การนิเทศแบบคลินิคนับว่าเป็นการนิเทศความแนวคิดใหม่ที่ได้รับการสนับสนุนจากการศึกษาและงานวิจัยเป็นจำนวนมาก *

* ศึกษาจากสรุปผลการวิจัยที่เสนอไว้ในหนังสือของ Cheryl Grande Sullivan, Clinical Supervision : A State of the Art Review, (Association for Supervision and Curriculum Development, 1980), pp. 14-23. Robert Goldhammer, Robert H. Anderson and Robert J. Krajewski, Clinical Supervision: Special Methods for the Supervision of Teachers. 2d ed: (New York : Hold, Rinehart and Winston, 1980), pp. 186-199.

แต่ปัญหาเบื้องต้นที่สำคัญคือหากจะมีการส่งเสริมการนำเอาเทคนิคการนิเทศแบบคลินิคไปใช้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริงแล้วจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมครูที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศในโรงเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิคเป็นอย่างดี มีการฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติการนิเทศให้เกิดความชำนาญจนสามารถปฏิบัติจริงในการนิเทศในโรงเรียนได้ นอกจากนั้นควรจะได้มีการอบรมครูที่จะรับการนิเทศให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิคด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมการปฏิบัติการนิเทศอีกทางหนึ่ง ดัง โคนแกน (Cogan) ได้กล่าวไว้ว่า หากครูได้เข้าใจจุดมุ่งหมาย หลักการ แนวปฏิบัติ การปฏิบัติจริง เทคนิควิธีและกระบวนการนิเทศแบบคลินิค ตลอดจนบทบาทใหม่ของเขาแล้วจะช่วยส่งเสริมการจัดการนิเทศให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น (12:88)

ในการฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ และประสบการณ์ในเรื่องการนิเทศแบบคลินิคดังกล่าวนั้นจำเป็นต้องมีโปรแกรมการฝึกอบรมที่มีประสิทธิภาพด้วย จึงจะทำให้การดำเนินงานสัมฤทธิ์ผล แต่การสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิคนอกจากจะเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างมากแล้วยังเป็นเรื่องละเอียดอ่อนมีกระบวนการที่องค์การทักษะหลายทักษะในการปฏิบัติงาน ซึ่งล้วนแล้วแต่ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน ดังนั้นการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อจุดมุ่งหมายทั้งหมดในการส่งเสริมการจัดการนิเทศแบบคลินิคในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเป็นจำนวนมาก และมีการดำเนินการในหลายครั้ง จึงจะสนองความต้องการที่แท้จริงได้ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ให้ความสำคัญในการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับการสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิคเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นและเป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับการฝึกอบรมครู เพื่อให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการนิเทศแบบคลินิค เพื่อเตรียมครูให้พร้อมเพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติการนิเทศ นอกจากนั้นโปรแกรมนี้ยังสามารถจะใช้เป็นโปรแกรมพื้นฐานในการฝึกอบรม ครูที่จะทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศในโรงเรียนได้ด้วย

ข. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเรื่อง "การนิเทศแบบคลินิค" สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา

2. เพื่อหาประสิทธิภาพของโปรแกรมการฝึกอบรมที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70

ค. สมมติฐานของการวิจัย

1. โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่อง "การนิเทศแบบคลินิก" สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา จะใช้ฝึกอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70

2. คะแนนของแบบทดสอบก่อนการฝึกอบรม และหลังการฝึกอบรมจะมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ง. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของโปรแกรม

โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่อง "การนิเทศแบบคลินิก" สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา ที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นในการให้ความรู้ ความเข้าใจเบื้องต้น เกี่ยวกับการจัดการนิเทศแบบคลินิกเท่านั้น จะไม่ครอบคลุมถึงทักษะและเทคนิคในการจัดการนิเทศดังกล่าวนี้

2. เนื้อหาของโปรแกรม

โปรแกรมการฝึกอบรมเรื่อง "การนิเทศแบบคลินิก" ที่สร้างขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ เป็นโปรแกรมสำหรับให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิก และเนื้อหาหลัก ยึดตามแนวคิดของโกลด์แฮมเมอร์, แอนเดอร์สัน และคราจิฟสกี (Goldhammer, Anderson and Krajewski) ในหนังสือชื่อ "Clinical Supervision : Special Methods for the Supervision of Teachers" (13) และขอบเขตของเนื้อหา ของหลักสูตรมีดังนี้

เนื้อหาของหลักสูตรแบ่งออกเป็น 3 หน่วยได้แก่

หน่วยที่ 1 ความรู้พื้นฐานทั่วไปเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

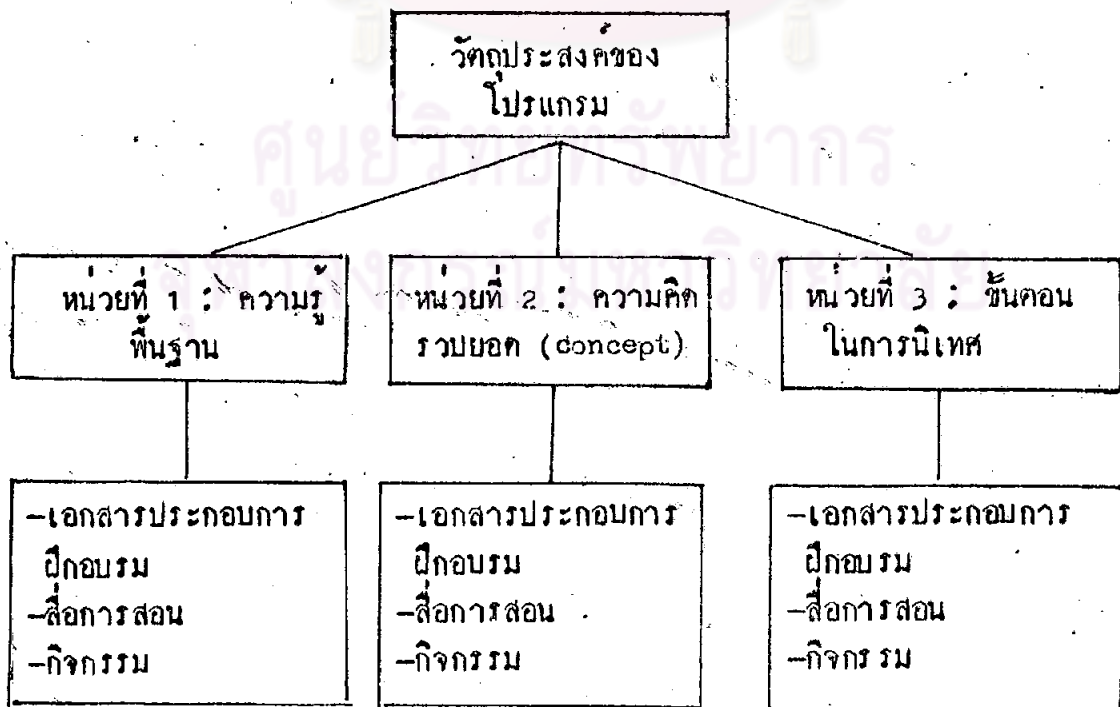
เนื้อหาของหลักสูตรในหน่วยที่หนึ่งจะเป็นความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการนิเทศการศึกษา เป็นความรู้เบื้องต้นทั่วไป เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจ เกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิก

หน่วยที่ 2 ความคิดรวบยอด (concept) เกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิก
 เนื้อหาในหน่วยนี้จะกล่าวถึงความหมาย หลักเหตุผลแนวคิด
 รวบยอดและลักษณะธรรมชาติของการจัดการนิเทศแบบคลินิก ตลอดจนกล่าวถึงรูปแบบ
 ต่าง ๆ ในการจัดการนิเทศแบบนี้

หน่วยที่ 3 วิธีการ หรือขั้นตอนในการนิเทศแบบคลินิก
 เนื้อหาจะกล่าวถึงขั้นตอนในการนิเทศแบบคลินิครูปแบบ
 ของโกลด์แฮมเมอร์ แอนเดอร์สัน และคราเจวสกี (Goldhammer, Anderson and
 Krajewski) และรายละเอียดในแต่ละขั้นตอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 หน่วยย่อย คือ

- หน่วยย่อยที่ 1 การประชุมปรึกษา ก่อนการสังเกตการสอน
- หน่วยย่อยที่ 2 การสังเกตการสอน
- หน่วยย่อยที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดวิธีการ
ประชุมนิเทศ
- หน่วยย่อยที่ 4 การประชุมนิเทศ
- หน่วยย่อยที่ 5 การประชุมวิเคราะห์ผลการปฏิบัติงาน

ซึ่งมีกรอบแนวคิด (conceptual framework) ดังนี้

3. ตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยภาคสนามคือครูที่ทำการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ใช้เป็นโรงเรียนทดลอง มีวุฒิปริญญา หรือ ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ใ้มาโดยการสุ่มจากทุกมหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน

จ. ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไม่จำกัดเพศ และถือว่ามีความรู้พื้นฐานไม่แตกต่างกัน
2. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยถือว่าไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเรื่อง "การนิเทศแบบคลินิก" มาก่อน

ฉ. ประโยชน์ของการวิจัย

1. จะเป็นจุดเริ่มต้นในการศึกษา วิจัย และพัฒนาโปรแกรมการฝึกอบรมเกี่ยวกับ การนิเทศแบบคลินิก
2. จะได้โปรแกรมพื้นฐานในการฝึกอบรมผู้ที่ทำหน้าที่นิเทศแบบคลินิกและเป็นโปรแกรมสำหรับฝึกอบรมครู เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศแบบคลินิกและมีทัศนคติที่ดีต่อการนิเทศแบบนี้เพื่อเป็นพื้นฐานในการจัดการนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป
3. หน่วยงานนิเทศฯ เขต และผู้เกี่ยวข้องจะได้ทราบถึงแนวปฏิบัติที่เหมาะสมในการส่งเสริมการนิเทศแบบคลินิกในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ช. ค่านิยมที่ใช้ในการวิจัย

1. การนิเทศแบบคลินิก หมายถึงกระบวนการสำหรับสังเกตการสอนที่มีการดำเนินงานอย่างมีระบบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน และพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู กว้ยหลักการที่ครูและผู้นิเทศวางแผนการสอน สังเกตการสอนและให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมกรเรียนการสอนร่วมกัน
2. การฝึกอบรม หมายถึงการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อันจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

3. โปรแกรมการฝึกอบรม หมายถึงหลักสูตรและชุด (set) เอกสารประกอบการฝึกอบรม สื่อการสอน และกิจกรรมที่จัดรวบรวมไว้อย่างมีระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ เรื่องที่จะจัดการฝึกอบรม

4. ประสิทธิภาพของโปรแกรมการฝึกอบรม หมายถึงคุณภาพของโปรแกรมการฝึกอบรมตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 ที่กำหนดให้ ซึ่งประเมินจากการใช้โปรแกรมการฝึกอบรม

ในการตั้ง เกณฑ์มาตรฐานนี้โดยทั่วไปผู้สร้างโปรแกรมจะเป็นผู้กำหนดว่าโปรแกรมที่สร้างขึ้นควรจะกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพไว้เท่าใดจึงจะสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสร้างโปรแกรม และที่นิยมกันสำหรับโปรแกรมแบบเส้นตรงคือ 90/90 แต่จากการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผู้วิจัยจะตั้งเกณฑ์ไว้ตั้งแต่ 75/75 ขึ้นไป ส่วนโปรแกรมแบบกึ่งนั้น พอคสตาร์ (Jerry Pocater) กล่าวว่ากำหนดเกณฑ์ไว้ 70/70 ก็เหมาะสมแล้ว ในการวิจัยครั้งนี้ที่กำหนดเกณฑ์มาตรฐานไว้ 70/70 เพราะเป็นโปรแกรมที่ประกอบด้วยทั้งบทเรียนโปรแกรมที่เป็นแบบเส้นตรง และแบบกึ่ง และให้นำเทคนิคการเรียนการสอนแบบโปรแกรมนี้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการฝึกอบรม ซึ่งเป็นลักษณะชุดการสอนเป็นกลุ่มด้วย

70 ตัวแรกหมายถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมคอบถูกจากแบบฝึกหัดระหว่างการฝึกอบรมโดยคิดเป็นร้อยละ และ 70 หลัง หมายถึงค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ผู้เข้าฝึกอบรมทำแบบทดสอบหลังการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ

5. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึงสถาบันศึกษาที่เปิดทำการสอนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

6. ครู หมายถึงผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่สอนประจำในโรงเรียนมัธยมศึกษา

ข. การดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการเป็น 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องกรณีพิเศษทั่วไป การนิเทศแบบคลินิก การฝึกอบรม ตลอดจนการจัดการสอนแบบต่าง ๆ จากตำรา บทความ งานวิจัย ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษา

2. สร้างโปรแกรมการฝึกอบรมเรื่อง "การนิเทศแบบคลินิก" ซึ่งดำเนินการ
ดังนี้

2.1 ตั้งวัตถุประสงค์ทั่วไป และวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของโปรแกรม

2.2 วิเคราะห์เนื้อหาให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของโปรแกรม และแยก
เนื้อหาออกเป็นหน่วย ๆ เพื่อสะดวกในการจัดทำรายละเอียดในแต่ละหน่วย การเลือกสื่อ
การสอนและกิจกรรมที่เหมาะสมที่จะใช้ในการฝึกอบรม

2.3 จัดทำรายละเอียดของเนื้อหา แบบฝึกหัด และเตรียมสื่อการสอน

2.4 จัดทำคู่มือในการใช้โปรแกรม

3. การสร้างแบบทดสอบเพื่อใช้ในการวัดความรู้ความเข้าใจของครูก่อนและ
หลังการฝึกอบรม ดำเนินการดังนี้

3.1 สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของโปรแกรม

3.2 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจ

3.3 นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับครูที่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการ
นิเทศแบบคลินิก *

3.4 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยาก อำนาจจำแนกตาม
สูตรของ อาแมน และกลอค (Ahmann and Glock) และวิเคราะห์หาความเที่ยงตาม
สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Richardson 21)

4. นำโปรแกรมการฝึกอบรมไปทดลองใช้ เพื่อหาประสิทธิภาพโดยกำหนดการ
ทดลองเป็นชั้น ๆ ดังนี้

4.1 ชั้นทดลองรายบุคคล (Individual Try-out) จำนวน 1 ครั้ง
ใช้ครู 1 คน เพื่อปรับปรุงภาษา กิจกรรมและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกอบรม

*ครูในโรงเรียนราชประชาสามาสัยฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก เป็นกลุ่มครูที่เคยได้
รับการฝึกอบรมและปฏิบัติการนิเทศแบบคลินิก ตามรายงานของนิสิตปริญญาโท ภาควิชา
บริหารการศึกษา สาขานิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรปีที่ 2 รายงานการปฏิบัติงาน
นิเทศการศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา (บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525)

4.2 ชั้นกลุ่มย่อย (Group Try-out) จำนวน 1 ครั้ง ใ้ครู 10 คน นำผลมาวิเคราะห์ในลักษณะเกี่ยวกับการหาประสิทธิภาพของโปรแกรมและวิเคราะห์ราย-ชื่อ เพื่อวิเคราะห์จุดบกพร่องของ โปรแกรมการฝึกอบรมและปรับปรุงแก้ไข

4.3 ชั้นภาคสนาม (Field Try-out) ใ้ครูจำนวน 30 คน

5. นำผลการทดลองภาคสนามมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อหา ประสิทธิภาพของหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐาน 70/70 พร้อมทั้งหาความแตกต่างอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ของคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม

6. สรุปผลการสร้างและหาประสิทธิภาพของโปรแกรม

7. เสนอผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จะเสนอข้อมูลตามลำดับขั้นต่อไปนี้

บทที่ 1 เสนอความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของ การวิจัยสมมติฐานของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ข้อตกลงเบื้องต้น ประโยชน์ของการ วิจัย คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย และการดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย จะกล่าวถึงรายละเอียดในการดำเนินการ วิจัย การวิเคราะห์และสถิติที่ใช้

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย